

Lufftartselskabet skal sørge for forplejning til og indkvartering af de passagerer, hvis flyafgang aflyses på grund af usædvanlige omstændigheder, såsom lukningen af luftrummet efter vulkanen Eyjafjallajökulls udbrud

EU-retten indeholder ingen tidsmæssig eller økonomisk begrænsning af denne forpligtelse til at sørge for forplejning til og indkvartering af passagerer (hotel, måltider og forfriskninger)

I tilfælde af aflysning af en flyafgang har luftfartselskabet pligt til i medfør af EU-retten ¹ at sørge for forplejning til og indkvartering af passagererne såvel som til at betale en kompensation. Hvad angår **forpligtelsen til at sørge for forplejning og indkvartering** skal luftfartselskabet, under hensyn til ventetiden, tilbyde gratis forfriskninger, måltider og i givet fald hotelophold, transport mellem lufthavnen og overnattingsstedet såvel som kommunikationsmidler. Luftfartselskabet skal opfylde denne forpligtelse, selv når aflysningen af flyafgangen skyldes usædvanlige omstændigheder, dvs. omstændigheder, som ikke kunne have været undgået, selv om alle forholdsregler, der med rimelighed kunne træffes, faktisk var blevet truffet. Derimod kan luftfartselskabet undgå at skulle **betale kompensation**, hvis det kan godtgøre, at aflysningen af flyafgangen skyldes sådanne omstændigheder.

Som følge af den islandske vulkan Eyjafjallajökulls udbrud blev luftrummet over adskillige medlemsstater – herunder det islandske luftrum – lukket fra den 15. til den 22. april 2010 på grund af risikoen for luftfartøjerne.

Denise McDonagh var blandt passagererne på den planlagte flyvning fra Faro til Dublin den 17. april 2010, der blev aflyst på grund af vulkanudbruddet. Først den 22. april 2010 blev flyafgangene mellem Irland og det europæiske fastland genoptaget, og Denise McDonagh kunne først den 24. april 2010 vende tilbage til Irland. I denne periode ydede Ryanair hende ingen forplejning eller gav tilbud om indkvartering. Under disse omstændigheder er Denise McDonagh af den opfattelse, at luftfartselskabet har pligt til at betale hende kompensation på ca. 1 130 EUR, svarende til udgifterne til at købe måltider, drikkevarer, indkvartering og transport, som hun har afholdt fra den 17. til den 24. april 2010.

Dublin Metropolitan District Court (Irland), som tvisten er indbragt for, har anmodet Domstolen om at tage stilling til, om lukningen af luftrummet på grund af et vulkanudbrud er omfattet af begrebet »usædvanlige omstændigheder«, hvilket forpligter luftfartselskabet til at sørge for forplejning til og indkvartering af passagererne, eller om lukningen tværtimod må henføres til omstændigheder, som går videre end »usædvanlige omstændigheder« og således fritager selskabet for dets forpligtelse til at sørge for forplejning til og indkvartering af passagererne. For det tilfælde, at Domstolen fastslår, at sådanne omstændigheder faktisk er omfattet af begrebet »usædvanlige omstændigheder«, ønskes der desuden ligeledes svar på spørgsmålet, om forpligtelsen til at sørge for forplejning og indkvartering i en sådan situation skal begrænses i tidsmæssig og/eller økonomisk henseende.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11.2.2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser, EUT L 46, s. 1.

Domstolen fastslår for det første, at EU-retten ikke anerkender en særlig kategori af »helt usædvanlige« begivenheder, der skulle gå ud over »usædvanlige omstændigheder«, og som skulle medføre, at luftfartsselskabets forpligtelser i henhold til forordningen, herunder forpligtelsen til at sørge for forplejning og indkvartering, fuldstændigt bortfalder. Hvis omstændigheder som de i denne sag omhandlede på grund af deres oprindelse og omfang skulle anses for at gå ud over begrebet »usædvanlige omstændigheder«, ville dette nemlig medføre, at luftfartsselskaberne kun ville være forpligtet i henhold til forordningen til at sørge for forplejning til og indkvartering af flypassagerer, der på grund af aflysning af deres flyafgang befinder sig i en ubehagelig situation i et begrænset tidsrum. Til gengæld ville flypassagerer, som befinder sig i en særligt sårbar situation, da de er tvunget til at blive flere dage i en lufthavn, miste retten til en sådan forplejning og indkvartering. Domstolen besvarer derfor spørgsmålet med, at omstændigheder, såsom lukningen af en del af det europæiske luftrum på grund af et vulkanudbrud som vulkanen Eyjafjallajökulls udbrud, udgør »usædvanlige omstændigheder«, som ikke fritager luftfartsselskaberne for deres forpligtelse til at sørge for forplejning og indkvartering.

Dernæst præciserer Domstolen, at forordningen hverken fastsætter en tidsmæssig eller økonomisk begrænsning af pligten til at sørge for forplejning til og indkvartering af passagerer, som har været udsat for en aflysning af flyafgang på grund af usædvanlige omstændigheder. Alle forpligtelser til at sørge for forplejning til og indkvartering af passagerer påhviler således luftfartsselskabet i hele den periode, hvor de berørte passagerer må vente på at få omlagt deres rejse. Domstolen understreger, at forplejning til og indkvartering af passagerer er særlig væsentlig, når der indtræder »usædvanlige omstændigheder«, som varer i længere tid, og at det netop er i de situationer, hvor ventetiden er særlig lang som følge af aflysningen af en flyafgang, at det er nødvendigt at sikre sig, at flypassageren kan få adgang til helt nødvendige varer og tjenesteydelser i hele ventetidens varighed.

Endelig bemærker Domstolen, at selv om forpligtelsen til at sørge for forplejning og indkvartering medfører økonomiske konsekvenser for luftfartsselskabet, kan disse ikke anses for uforholdsmæssige i forhold til formålet om en mere omfattende beskyttelse af luftfartspassagererne. Vigtigheden af dette formål kan nemlig begrunde endog betydelige negative økonomiske konsekvenser for visse erhvervsdrivende. I øvrigt må luftfartsselskaberne som erfarne erhvervsdrivende forvente at skulle afholde omkostninger, der er forbundet med opfyldelsen af deres forpligtelse til at sørge for forplejning og indkvartering. De kan desuden overvælte de omkostninger, der er forbundet med denne forpligtelse, på prisen for flybilletter.

Domstolen understreger, at når et luftfartsselskab ikke har overholdt sin forpligtelse til at sørge for forplejning til og indkvartering af en flypassager, kan sidstnævnte som compensation alene opnå godtgørelse for beløb, som viser sig nødvendige, passende og rimelige med henblik på at kompensere for luftfartsselskabets manglende opfyldelse af sine forpligtelser, hvilket det tilkommer den nationale ret at vurdere.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Presse- og Informationsafdelingen: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106